2. Το γεγονός ότι κράτος μέλος αρνείται να συνεργαστεί με την Επιτροπή στο πλαίσιο των διεξαγομένων από αυτήν ερευνών για να διαπιστώσει τις παραβάσεις του κοινοτικού δικαίου, οι οποίες προκύπτουν από κανονιστικές ρυθμίσεις και πρακτικές που εφαρμόζονται στο εν λόγω κράτος, συνιστά παράβαση του απορρέοντος από το άρθρο 5 της Συνθήκης καθήκοντος κάθε κράτους μέλους να διευκολύνει την Επιτροπή στην εκτέλεση της αποστολής της.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 240/86 *

I — Πραγματικά περιστατικά

Κατά την περίοδο Φεβρουαρίου-Μαρτίου 1984, η Επιτροπή πληροφορήθηκε από επιχειρηματίες, καθώς και από ένα κράτος μέλος, την ύπαρξη ορισμένων δυσχερειών που αντιμετώπιζαν κατά την εισαγωγή σιτηρών στην Ελλάδα.

Για την εισαγωγή αυτή απαιτείτο η χορήγηση άδειας εξαγωγής συναλλάγματος από τις τράπεζες· οι τράπεζες αυτές εξέδιδαν βεβαίωση η οποία έπρεπε να προσκομίζεται κατά τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων. Με την απόφαση αριθ. Ε 6/963 της 21ης Φεβρουαρίου 1984 του Υπουργού Εμπορίου, η ανωτέρω διαδικασία κατέστη αυστηρότερη, καθόσον απαιτείτο η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος για κάθε σχετική με συνάλλαγμα άδεια ή βεβαίωση χορηγούμενη από τις άλλες τράπεζες.

Τα εν λόγω μέτρα είχαν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση ή ακόμη και τη ματαίωση ορισμένων εισαγωγών σίτου, αφού, σε πολλές περιπτώσεις, η Τράπεζα της Ελλάδος αρνήθηκε να χορηγήσει άδεια εξαγωγής συναλλάγματος.

Επειδή δεν έλαβε απάντηση σε δύο τηλετυπήματα (της 12ης και 15ης Μαρτίου 1984), με τα οποία ζητούσε πληροφορίες και καλούσε την Ελληνική Δημοκρατία να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για να εξαλείψει τα δημιουργηθέντα εμπόδια, η Επιτροπή απέστειλε στην ελληνική κυβέρνηση έγγραφο οχλήσεως στις 21 Σεπτεμβρίου 1984 [1]. Η ελληνική κυβέρνηση απάντησε στο έγγραφο αυτό στις 22 Νοεμβρίου 1984, ισχυριζόμενη ότι τα θεσπισθέντα μέτρα ήταν αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπιστεί η λαθραία εξαγωγή συναλλάγματος, που είχε ήδη διαπιστωθεί, βασίζονται δε στα άρθρα 67 και 68 της Συνθήκης ΕΟΚ. Τα μέτρα αυτά δεν παρεμποδίζουν τις εισαγωγές αφού όλες οι σχετικές αιτήσεις εισαγωγής έγιναν αποδεκτές.

Η Επιτροπή αφού ζήτησε τη γνώμη των εισαγωγέων και των καταγγελλόντων, με έγγραφο της 13ης Φεβρουαρίου 1985 του Γενικού Διευθυντή Γεωργίας, κάλεσε τις ελληνικές αρχές να κοινοποιήσουν τα κείμενα των συγκεκριμένων κανονιστικών ρυθμίσεων και να υποβάλουν τον κατάλογο αιτήσεων εξαγωγής συναλλάγματος σχετικά με τις εισαγωγές σιτηρών, που υποβλήθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 1984. Ζήτησε επίσης ορισμένες διευκρινίσεις ως προς

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

1 — Στις 14 Μαΐου 1984 είχε αποσταλεί έγγραφο οχλήσεως σχετικά με το σύνολο των εισαγωγών.

τον τρόπο διεξαγωγής της διαδικασίας (ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως, ημερομηνία της αποφάσεως της Τραπέζης της Ελλάδος, ημερομηνία της εισαγωγής), καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις καθυστερήσεις και αρνήσεις χορηγήσεως των σχετικών αδειών εξαγωγής συναλλάγματος. Σε απάντηση των αιτημάτων αυτών, η ελληνική κυβέρνηση κοινοποίησε μόνον τον κατάλογο των αδειών εισαγωγής που χορηγήθηκαν.

Η Επιτροπή, δεδομένου ότι τα εμπόδια στις εισαγωγές σιτηρών εξακολουθούσαν να υφίστανται και δεδομένου ότι αμφισβητεί το νόμιμο έρεισμα των θεσπισθέντων μέτρων που επικαλέστηκαν οι ελληνικές αρχές, έστειλε σ' αυτές νέο τηλετύπημα στις 23 Οκτωβρίου 1985. Στις 25 Νοεμβρίου 1985, χωρίς να έχει εν τω μεταξύ ληφθεί καμιά απάντηση στο τηλετύπημα αυτό, η Επιτροπή διατύπωσε αιτιολογημένη γνώμη με την οποία καλούσε την ελληνική κυβέρνηση να συμμορφωθεί εντός προθεσμίας ενός μηνός από της κοινοποιήσεως.

Κατά τη διάρκεια του 1985, η Επιτροπή έλαβε εν τω μεταξύ γνώση του γεγονότος ότι η άδεια εξαγωγής συναλλάγματος για την εισαγωγή σίτου εξαρτώνταν, σε ορισμένες περιπτώσεις, από όρους που αποσκοπούσαν στο να εξασφαλιστεί η επανεξαγωγή του μεταποιημένου προϊόντος με αυξημένη προστιθέμενη αξία. Επίσης, έλαβε γνώση της απόφασης Ε 6/2931 του Υπουργού Εμπορίου, της 25ης Ιουλίου 1985, με την οποία ανακλήθηκαν οι εγκρίσεις εξαγωγής συναλλάγματος για εισαγωγές σίτου, οι οποίες είχαν ήδη χορηγηθεί, αλλά δεν είχαν χρησιμοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία αυτή. Εξαίρεση έγινε μόνο για τις εισαγωγές που εξαρτώνταν από τον όρο επανεξαγωγής του μεταποιημένου προϊόντος, καθώς και στις περιπτώσεις εκείνες όπου είχαν εκδοθεί πιστωτικές επιστολές μη ανακλητές, των οποίων η ισχύς δεν είχε λήξει.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής ζήτησαν από τις ελληνικές αρχές με τηλετυπήματα της 14ης και 30ής Αυγούστου 1985 να ενεργήσουν ώστε να μην εφαρμοστεί η ως άνω απόφαση, αλλά δεν έλαβαν καμία απάντηση.

Επειδή τα μέτρα αυτά συνιστούν, κατά την Επιτροπή, πρόσθετα εμπόδια στην εισαγωγή σιτηρών, κινήθηκε νέα διαδικασία βάσει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την αποστολή εγγράφου οχλήσεως στις 25 Νοεμβρίου 1985. Επειδή δεν έλαβε καμιά απάντηση, η Επιτροπή διατύπωσε στις 15 Μαΐου 1986 την αιτιολογημένη γνώμη Ε(86) 796 τελικό.

II — Έγγραφη διαδικασία

Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 11 Σεπτεμβρίου 1986, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 169, δεύτερη παράγραφος, της Συνθήκης, άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας για τις παραβάσεις που της προσάπτει.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, έθεσε ορισμένες ερωτήσεις στην ελληνική κυβέρνηση και την κάλεσε να προσκομίσει στο Δικαστήριο ορισμένα έγγραφα.

III — Αιτήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να διαπιστώσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία, υποβάλλοντας την εισαγωγή σιτηρών σε άδεια εξαγωγής συναλλάγματος, και την άδεια αυτή στην υποχρέωση επανεξαγωγής του προϊόντος, ανακαλώντας ήδη δοθείσες άδειες και μη κοινοποιώντας στην Επιτροπή τις πληροφορίες και τις κανονιστικές ρυθμίσεις που είχαν ζητηθεί,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει των άρθρων 30, 106, παράγραφοι 1 και 5, της Συνθήκης ΕΟΚ, καθώς και του κανονισμού ΕΟΚ 2727/75 του Συμβουλίου, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των σιτηρών·

2) να καταδικάσει την Ελληνική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

Η *Ελληνική Δημοκρατία* ζητεί από το Δικαστήριο:

1) να απορρίψει την προσφυγή της Επιτροπής·

2) να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

VI — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι το σύστημα εγκρίσεων εξαγωγής συναλλάγματος, με διπλό έλεγχο και ενδεχόμενη ανάκληση των αδειών που έχουν ήδη χορηγηθεί, λειτουργεί ουσιαστικά ως σύστημα αδειών εισαγωγής που έχει ως στόχο τον έλεγχο της αγοράς σιτηρών.

Οι εισαγωγές σίτου μεταξύ των κρατών μελών έχουν πλήρως ελευθερωθεί μεταξύ των κρατών μελών, όπως προκύπτει από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2727/75 του Συμβουλίου και από το άρθρο 65, παράγραφος 1, της πράξεως προσχωρήσεως. Συνεπώς, τα μέτρα αυτά, που έχουν ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση ή ακόμη, σε ορισμένες περιπτώσεις, την παρεμπόδιση χορηγήσεως των αναγκαίου συναλλάγματος, δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 106, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ, καθόσον η κυκλοφορία των εμπορευμάτων αυτών μεταξύ των κρατών μελών έχει ελευθερωθεί (βλέπε σχετικώς τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Ιουνίου 1982, Orlandi, υποθέσεις 206, 207, 209 και 210/80, Συλλογή 1982, σ. 2147, και Επιτροπή κατά Ιταλίας, υπόθεση 95/81, Συλλογή 1982, σ. 2187).

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν νόμιμα να ελέγχουν τις διαρροές κεφαλαίων, οι έλεγχοι όμως αυτοί δεν μπορούν να είναι συστηματικοί. Πρέπει να περιορίζονται στις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες, όσον αφορά τη φύση μιας εμπορικής συναλλαγής ή το ύψος των τιμών που ισχύουν. Εξάλλου, η ελληνική κυβέρνηση δεν παρέσχε καμιά διευκρίνιση ούτε κανένα αποδεικτικό στοιχείο, όσον αφορά τις διαρροές των κεφαλαίων, που υποτίθεται ότι παρατηρήθηκαν στον εν λόγω τομέα στις αρχές του 1984.

Οι εν λόγω ρυθμίσεις είναι αντίθετες προς το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα των ρυθμίσεων περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των σιτηρών. Πράγματι, ο διπλός έλεγχος, η απαίτηση του εγγράφου της τραπεζικής εγγυήσεως προκειμένου να γίνει ο εκτελωνισμός, καθώς και η δυνατότητα ανακλήσεως ήδη χορηγηθεισών εγκρίσεων, μεταβάλλει το χαρακτήρα συναλλαγματικού ελέγχου της ως άνω διαδικασίας σε αυστηρό καθεστώς αδειών εισαγωγής, που κατατείνει στην πλήρη χειραγώγηση της αγοράς σιτηρών στην Ελλάδα και φθάνει μέχρι του σημείου στεγανοποίησης της αγοράς αυτής κατά τη διάρκεια συγκεκριμένων χρονικών περιόδων.

Οποιαδήποτε και αν είναι η ποσότητα του εισαγόμενου σίτου σε σχέση με την εσωτερική κατανάλωση, δεν είναι ικανή να αποδείξει, καθεαυτή, την ανυπαρξία εμποδίων στις συναλλαγές. Πράγματι, ο όγκος των εισαγωγών, υπολογιζόμενος εκ των υστέρων, δεν αντανακλά καθόλου τις ενδεχόμενες επιλογές των εισαγωγέων, και τίποτε δεν δείχνει πως το επίπεδο της εσωτερικής κατανάλωσης δεν έχει διαμορφωθεί εξαιτίας ακριβώς των εμποδίων και περιορισμών που υφίστανται κατά την εισαγωγή. Τίποτε δεν εμποδίζει να υποτεθεί ότι, αν δεν υφίσταντο τα διαπιστωμένα εμπόδια στις συναλλαγές σιτηρών, οι εισα-

γωγές των σχετικών προϊόντων θα ήταν κατά πολύ μεγαλύτερες και η κατανάλωση σημαντικά ανεβασμένη. Πρόκειται για δυνητικές επιπτώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου που εγκαινιάστηκε με την απόφαση Dassonville, αρκούν για να χαρακτηριστούν τα επίδικα μέτρα ως μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς.

Κατά την Επιτροπή, τα στατιστικά στοιχεία που έδωσε η ελληνική κυβέρνηση παραμένουν κενά περιεχομένου, όταν εμφανίζονται χωρίς αναφορά στο επίπεδο της εσωτερικής παραγωγής σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες της χώρας, ειδικά για προϊόντα τα οποία, ως προς ορισμένες τουλάχιστον χρήσεις, δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλα ομοειδή ή ανάλογα προϊόντα.

Τα στοιχεία της Eurostat δείχνουν ότι η παραγωγή σίτου στην Ελλάδα υπήρξε εξαιρετικά χαμηλή κατά τα έτη 1985 και 1986. Το γεγονός αυτό μπορεί να εξηγήσει το υψηλότερο επίπεδο των εισαγωγών σίτου κατά την περίοδο αυτή, καθώς και το γεγονός ότι οι ελληνικές αρχές αποφεύγουν να εμφανίσουν τα στατιστικά στοιχεία του 1984, ενώ η προσφυγή της Επιτροπής αφορά και αυτή την περίοδο.

Τα προαναφερόμενα στοιχεία είναι τα εξής:

Πίνακας I: Εισαγωγές σίτου στην Ελλάδα (όλες οι προελεύσεις)

(σε τόνους)

	Μαλακός	Σκληρός	Σύνολο
1985			
Μάρτιος	7 486		7 486
Απρίλιος	44 033		44 033
Μάιος	51 819		51 819
Ιούνιος	23 250		23 250
Ιούλιος	36 102		36 102
Αύγουστος	28 939		28 939
Σεπτέμβριος	46 371		46 371
Οκτώβριος	7 831		7 831
Νοέμβριος	44 429		44 429
Δεκέμβριος	44 027		44 027
1986			
Ιανουάριος	81 824		81 824
Φεβρουάριος	59 039	2 868	61 907
Μάρτιος	50 025	8 872	58 897
Απρίλιος	46 170	3 136	49 306
			Σύνολο 586 221

Πίνακας II: Συνολικές εισαγωγές στην Ελλάδα

(σε τόνους)

	Μαλακός σίτος	Σκληρός σίτος
1980	0	0
1981	0	0
1982	28 233	1 112
1983	2 690	0
1984	28 485	0
1985	390 052	1 006

Πίνακας III: Συνολικές εξαγωγές από Ελλάδα

(σε τόνους)

	Μαλακός σίτος	Σκληρός σίτος
1980	0	0
1981	48 938	32 662
1982	129 163	248 537
1983	146 310	514 062
1984	406 473	548 860
1985	59 755	285 026

Πίνακας IV: Ελληνική παραγωγή

(σε τόνους)

	Μαλακός σίτος	Σκληρός σίτος
1982	2 236 000	747 000
1983	1 477 000	567 000
1984	1 734 000	904 000
1985	1 146 000	645 000
1986	1 100 000	900 000

Επομένως, η χορήγηση της εγκρίσεως συναλλάγματος από την Τράπεζα της Ελλάδος, που εξαρτάται σε ορισμένες περιπτώσεις από τον όρο ότι το προϊόν, δεόντως μεταποιημένο, θα επανεξαχθεί μέσα σε έξι μήνες με προστιθέμενη αξία 30 % σε ξένο συνάλλαγμα, με παροχή προσωπικής ασφάλειας ίσης με το 100 % της αξίας caf του εισαγόμενου εμπορεύματος προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση του όρου αυτού, είναι αυτή καθεαυτή αντίθετη προς τα άρθρα 30 και 106, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ. Όσον αφορά το πρώτο από τα άρθρα αυτά, η υποχρέωση επανεξαγωγής είναι ασυμβίβαστη με την αρχή της ανοιχτής

αγοράς, η οποία αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία των κοινών οργανώσεων των αγορών (απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 1978, Pigs Marketing Board, 83/78, ECR 1978, σ. 2347).

Η ανάκληση των εγκρίσεων συναλλάγματος με την απόφαση αριθ. Ε 6/2931 του Υπουργού Εμπορίου συνιστούν επίσης παράβαση των άρθρων 30 και 106, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ. Το μέτρο αυτό ανάγκασε τους ενδιαφερομένους για την εισαγωγή σίτου επιχειρηματίες να υποβάλουν νέες αιτήσεις. Κατά συνέπεια, για μία περίοδο αόριστης διάρκειας, που άρχισε από το τέλος Ιουλίου 1985, οι εισαγωγές σίτου στην Ελλάδα σταμάτησαν. Η απαγόρευση αυτή των εισαγωγών δεν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από την ανάγκη να γίνουν γνωστές οι προθέσεις των επιχειρηματιών που είχαν μη χρησιμοποιηθείσες άδειες, για το λόγο και μόνο ότι το καθεστώς των εν λόγω αδειών είναι, αυτό καθεαυτό, αντίθετο προς το κοινοτικό δίκαιο.

Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η ελληνική κυβέρνηση παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 5 της Συνθήκης ΕΟΚ, διότι δεν απάντησε στα τηλετυπήματα που της είχαν αποσταλεί, αργότερα δε δεν κοινοποίησε τα κείμενα των κανονιστικών ρυθμίσεων που είχαν ζητηθεί και δεν παρέσχε λεπτομερείς πληροφορίες, όσον αφορά τις άδειες εξαγωγής συναλλάγματος και τις εισαγωγές σιτηρών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 1984.

Η *Ελληνική Δημοκρατία* υποστηρίζει ότι τα θεσπισθέντα μέτρα συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο. Η έκδοση αδειών χορήγησης συναλλάγματος συνιστά συνοπτική διαδικασία, σκοπός της οποίας είναι η διαπίστωση του πραγματικού των εμπορικών συναλλαγών σίτου. Η συγκεντρωτική διαδικασία που θεσπίστηκε το 1984 (έκδοση των αδειών από την Τράπεζα της Ελλάδος) κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπιστεί η παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος. Πράγματι, στις αρχές του έτους αυτού διαπιστώθηκε ότι οι εγκρίσεις συναλλάγματος για εισαγωγές σιτηρών δεν αφορούσαν πάντοτε πραγματικές εισαγωγές. Η διαδικασία αυτή δεν είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία εμποδίων στις εισαγωγές σίτου όπως αποδεικνύεται από τα στατιστικά στοιχεία: (στοιχεία του Υπουργείου Εμπορίου και της Τραπέζας της Ελλάδος — σε τόνους):

1985

Μάρτιος	95 900
Απρίλιος	37 470
Μάιος	48 000
Ιούνιος	30 000
Ιούλιος	6 000
Αύγουστος	6 000
Σεπτέμβριος	81 500
Οκτώβριος	147 394
Νοέμβριος	145 340
Δεκέμβριος	94 660

1986

Ιανουάριος	79 800
Φεβρουάριος	53 615
Μάρτιος	7 628
Απρίλιος	18 960

Από τα στοιχεία του πίνακα αυτού προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια ενός έτους πραγματοποιήθηκαν εισαγωγές σίτου ύψους 852 267 τόνων, δηλαδή το ήμισυ περίπου των ετήσιων αναγκών της Ελλάδας που ανέρχονται σε 1 700 000 τόνους.

Ο σίτος είναι βασικό προϊόν της διατροφής του ελληνικού πληθυσμού και επειδή η εσωτερική κατανάλωση είναι εξαιρετικά αυξημένη, τα περιθώρια περαιτέρω αυξήσεώς της είναι πολύ περιορισμένα. Συνεπώς, δεν θα ήταν δυνατό τα θεσπισθέντα μέτρα να επηρεάσουν τις συνήθειες των καταναλωτών.

Εν πάση περιπτώσει, η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι, αντίθετα από ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, ο έλεγχος αυτός γινόταν είτε από τις μεσολαβούσες τράπεζες είτε από την Τράπεζα της Ελλάδος, ποτέ όμως και από τις δύο.

Κατά την Ελληνική Δημοκρατία, η απόφαση αριθ. Ε 6/2931/85 του Υπουργού Εμπορίου, με την οποία ανακλήθηκαν οι άδειες χορήγησης συναλλάγματος για εισαγωγές σιτηρών που δεν είχαν πραγματοποιηθεί, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία υπήρχαν ανέκκλητες ενέγγυες πιστώσεις (και όχι έγκυρες πιστωτικές επιστολές, όπως λανθασμένα αναφέρεται στην αιτιολογημένη γνώμη) οι οποίες δεν είχαν λήξει ακόμη, συνιστούσε απαραίτητο μέτρο προκειμένου να επιτευχθεί η ισότιμη μεταχείριση των εισαγωγέων σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Από τους προαναφερόμενους αριθμούς προκύπτει ότι δεν είναι αλήθεια, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, ότι για μια αβέβαιης διάρκειας περίοδο δεν πραγματοποιήθηκε καμιά εισαγωγή.

Όσον αφορά την επανεξαγωγή του μεταποιημένου προϊόντος, αυτή δεν αποτελούσε όρο για τη χορήγηση του αναγκαίου συναλλάγματος. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εισαγωγές εξακολουθούσαν να υπόκεινται στην παλαιά διαδικασία (άδειες εξαγωγής συναλλάγματος χορηγούμενες από τις εμπορικές τράπεζες).

Τέλος, η Ελληνική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι αυτό που η Επιτροπή θεωρεί ως έλλειψη συνεργασίας, προκύπτει από το γεγονός ότι ήταν πρακτικά αδύνατο να της δοθούν τα πλήρη στοιχεία που αφορούσαν τις συναλλαγές σιτηρών τα οποία εκρατούντο σε 3 000 υποκαταστήματα μεσολαβουσών τραπεζών, με συνέπεια την αδυναμία συλλογής τους σε μικρό χρονικό διάστημα. Ωστόσο, από το Μάρτιο του 1985, έχουν κρατηθεί πλήρη στοιχεία εισαγωγών (ημερομηνία, αίτηση ενδιαφερομένου, αριθμός αδείας, δικαιούχος, ποσότητα, αξία). Πάντως, τα στοιχεία αυτά καλύπτουν μόνο την περίοδο μέχρι τον Απρίλιο του 1986, δεδομένου ότι από τότε οι διαδικασίες εισαγωγής ανατέθηκαν και πάλι στις μεσολαβούσες τράπεζες με την υπουργική απόφαση αριθ. Ε 6/4492.

V — Απαντήσεις στις ερωτήσεις που έθεσε το Δικαστήριο

Ανακοινώνοντας το κείμενο των υπουργικών αποφάσεων που ζήτησε το Δικαστήριο, η ελληνική κυβέρνηση απάντησε στα ερωτήματα που έθεσε το Δικαστήριο ως εξής:

α) τα στοιχεία των εγκρίσεων εισαγωγής δεν δόθηκαν στην Επιτροπή για το διάστημα από το Φεβρουάριο 1984 μέχρι και το Φεβρουάριο 1985, διότι για την περίοδο αυτή δεν είχε γίνει αναλυτική καταχώριση των εγκρίσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος·

β) η ελληνική κυβέρνηση έχει ήδη εξηγήσει στο υπόμνημα ανταπάντησης (σ. 2, σημείο 2) ότι η απόκλιση που υπάρχει μεταξύ των στοιχείων που παρέθεσε η ίδια στο υπόμνημα αντίκρουσης και εκείνων της Eurostat, οφείλεται στο ότι τα μεν πρώτα αφορούν εγκρίσεις αιτήσεων για χορήγηση άδειας, τα δε δεύτερα αφορούν τελικά πραγματοποιηθέντες εκτελωνισμούς.

J. C. Moitinho de Almeida
εισηγητής δικαστής